

KOHVERNÄITUS „PIKK-PIKK TEEKOND“

5. veebruaril 2020 tähistati armastatud illustraator Ilon Wiklandi 90. juubelit. Et sünnipäevale hoogu juurde anda, saatsime mööda Eesti raamatukogusid rändama ainulaadse kohvritesse pakitud tegelusnäituse „Pikk-pikk teekond“, mis jutustab lastele mänguliselt ning kaasahaaravalt lugusid Ilonist ja tema illustreeritud raamatutest.

Näitus käsitleb illustraatori lapsepõlve ja loomingut, toetudes suures osas tema elukäigust inspireeritud Haapsalu-ainelistele lasteraamatutele. Eksponaatide pakkimine kohvritesse ei ole pelgalt kunstiline taotlus, vaid sel on märgiline seos Iloni elulooga. Raamatu „Pikk-pikk teekond“ esikaanel kujutab illustraator end väikese tüdrukuna rongijaama tühjal perroonil koos oma truuga kaaslase koer Sammeli ja kollase vineerist kohvriga. Nii jõudis Ilon Haapsallu, kus elasid tema vanavanemad. Nende juures koges ta muretut ja rõõmsat koolilapse argipäeva, millesse sügenes sõja-aastatel süngust ja hirmuhetki. Sama kohvriga saatsid vanavanemad Iloni sõjakoleduste eest Rootsi. 70 aastat pärast äraminekut Rootsi andis Ilon selle sama kollase kohvri eksponaadiks Iloni Imedemaale Haapsalus.

„Rändnäituse vorm sai inspiratsiooni Ilon Wiklandi elutee pöördelistest sündmustest ja selle sisu avab viie põhiteema kaudu, kuidas ande, töökuse, tahte ja hea õnne läbi sai sõjapõgenikust maailmakuulus illustraator. Lastele pakub näitus mitmeid tegevusi ja esitab kaasamõtlemisülesandeid. Need omakorda aitavad näituse sõnumit paremini mõista,“ lausub näitust tutvustava teksti koostanud **Krista Kumberg**.

Näituse viis värvilist kohvrit avatakse raamatukogude teematundides, mida viivad läbi raamatukogude lastetöötajad. Üheskoos saab uurida Wiklandi illustreeritud raamatuid ja lahendada ülesandeid. Teematunnis osaleja saab ülevaate Ilon Wiklandi elust ja loomingust, mis ulatub kaugemale armastatud lastekirjaniku Astrid Lindgreni raamatute illustreerimisest. Wiklandi illustratsioonidele toetudes jäävad teekonna peatuspunktideks seigad tema lapsepõlvest Tallinnas ja Haapsalus, põgenemine Rootsi, tema koostöö Astrid Lindgreniga ja jõudmine koju, ehk siis Iloni Imedemaa loomine Haapsallu.

Näitus on valminud Eesti Lastekirjanduse Keskuse, Iloni Imedemaa ja Lääne Maakonna Keskraamatukogu koostöös ning selle on kujundanud **kunstnik Kaie Kal**. Näituse valmimist toetas ka Haapsalu linn.

Rändamine:

Kohvernäitus liigub raamatukogude vahel kokkulepitud graafiku alusel: [Kohvernäitus "Pikk-pikk teekond" - Eesti Lastekirjanduse Keskus \(elk.ee\)](http://kohvernaitus.ee)

Palume edastada kohvernäitus järgmisele raamatukogule oma transpordiga või turvaliselt kulleriga ja leppida üleandmiseks sobivad võimalused omavahel kokku.

Pakend:

Kohvrite hea käekäigu tagamiseks on need transportimiseks pakendatud mullikillesse ja individuaalsetesse kottidesse. Kohvritesse on lahtiste vahendite ja sisu kaitseks lisatud jõupaberit. Eemaldage nii väline kui seesmine pakend enne kohvernäituse tutvustamist ja pange palun pärast tagasi.

Lahtised vahendid:

Kohvernäituse ühes pakendikotis on lahtiste vahendite loetelu. Enne näituse edastamist teistele kontrollige vahendite olemasolu üle.

Tekst ja tegevused:

Enne kohvernäituse jõudmist teie raamatukokku saadan e-postiga ette kohvrite seletusteksti ja tegeluslehe faili. Teksti ja tegevusi on näitusel rohkem, kui ühte teematundi mahub. Mugandage esitamise võimalusi vastavalt lastele ja teematunni pikkusele. Hea, kui esitate teksti lastele jutustades.

A. Lindgreni raamatud:

Palun lisage 4. kohvrissi oma tundide ajaks A. Lindgreni raamatuid, millest on juttu kohvri väliskülgedel:

„Lärmisepa tänava lapsed“
„Väikevend ja Karlsson katuselt“
„Röövlitütar Ronja“
„Bullerby lapsed“
„Vennad Lõvisüdamed“
„Mio, mu Mio“
„Väike Tjorven, Pootsman ja Mooses“

Hea on raamatuid näidata ja tutvustada, kui kohvri mängudes tekstidest ja tegelastest juttu tuleb.

Lõng:

5. kohvrissi on järjehoidjate keerupaela tegemiseks lisatud kolm lõngakera. Kui lõng saab otsa, andke teada või võimaluse korral täiendage omadest varudest.

Tegeluslehed:

5. kohvrissse pange trükitud tegeluslehti, millega saab tegutseda teematunni lõpus või anda lastele kaasa koduseks täitmiseks. Andke teada, kui tegeluslehed hakkavad otsa saama. Kirja manuses on ka tegeluslehe fail ja vajadusel saate neid ise juurde printida.

Näituse korrasolek:

Andke jooksvalt teada, kui mõne kohvriga või neis olevate esemetega peaks tegutsemise käigus midagi mitteplaanilist juhtuma. Näitus on teematunnis kasutatamiseks ja vaid valve all uudistamiseks.

Statistikast:

Palun edastage meile peale näituse tutvustusi, mitmes kohas näitust tutvustasite, mitu üritust toimus ja mitu osalejat käis näitusega tutvumas.

Head tegutsemist!

Lisainfo:

Brita Tuuling

Koostöö koordinaator

Eesti Lastekirjanduse Keskus

brita.tuuling@elk.ee